

Innhold (klikk på sidetallet, så kommer du dit direkte ...)

Denne ukas viktigste	2
<i>Viktige tidsfrister</i>	2
Essentials in English	2
<i>Contributed to forming a new research group and won a Meltzer Prize</i>	2
<i>Ethical Guidelines for the gifts and publications</i>	2
<i>Be active! Enjoy the outdoors!</i>	2
Siste nytt fra BIO	3
<i>Etikk og publisering</i>	3
<i>Christian Jørgensen bidro til nytt fagfelt og vant Meltzer-pris</i>	3
<i>Are Nylund: versting-virus i sild</i>	4
<i>Bakterietest: Flest bassilusker på jentendoen</i>	4
Siste nytt fra verden rundt oss	5
<i>Nye regler for mottak av gaver og andre fordeler for ansatte ved UiB</i>	5
<i>Bergen Museum will be open Easter week!</i>	5
<i>Archeology Day at Bergen Museum</i>	5
<i>UiB Flow Cytometry Core Facility</i>	5
<i>Ledige stillinger for biologer</i>	5
Ukens bilde	6
Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter	6
<i>MarinERA Joint Call (MarinERA)</i>	6
Nye doktorgrader	6
<i>Prøveforelesning, selvvalgt emne, Ingjerd Opstad</i>	6
<i>Prøveforelesning, oppgitt emne, Ingjerd Opstad</i>	6
<i>Ingjerd Opstad: tidlige livsstadier hos marin fisk</i>	6
<i>Prøveforelesning, oppgitt emne, Børge Kristoffersen</i>	6
Info fra studieseksjonen	7
<i>Forespørsel fra Senter for farmasi om masteroppgaver for farmasistudenter</i>	7
Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier	7
<i>Second Symposium on "The Ocean in a High-CO2 World"</i>	7
<i>I aktivitet! iFriluft!</i>	7
<i>Nor-Fishing Technology Conference 2008</i>	7
<i>Larval 2008 symposium</i>	7
<i>Summer school: modern methods for ecosystem modelling</i>	7
<i>Kristineberg biodiversity summer course 2008</i>	8
Nye artikler	8
<i>Kathy Willis: overlevelse i nordlige refugier i istida: genetikk eller tilfeldigheter?</i>	8
<i>Aage Paus: klima i nord-Russland for inntil 90.000 år siden</i>	8

Denne ukas viktigste

Viktige tidsfrister

Mer info om følgende utlysninger og mange flere (inkl. løpende, dvs. uten frister) finner du [her](#). **Husk å sende søknadsutkastet til post@bio.uib.no 1 uke i forveien** (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

16. mars	MarinERA	4. apr	NordForsk annual grant schemes
25. mars	FP7 People / MC – Industry-Academia	8. apr	FP7 Cooperation / ICT
28. mars	European-funded Integrated Infrastructure Initiative	11. apr	FP7 Capacities / SMEs
28. mars	FP7 People / MC – Internatl Staff Exchange	16. apr	MarinERA Pilot Call
28. mars	COST Open Call 2008	22. apr	ERC / Adv. Investigator Grants (life sci)
1. apr	Nordic Marine Academy (courses, mobility, conference/workshop/seminars)		

** for more information check [BIO-web](#) for more deadlines and on-going opportunities as well as [UiB's Department of Research Management](#)

Essentials in English

Contributed to forming a new research group and won a Meltzer Prize

Christian Jørgensen's work in his PhD and Post-doc project at BIO had supported the development of a new research area in fish evolution. The research in this area is showing that intensive fishing activity not only results in short-term changes in fish populations, but also results in long-term effects in terms of genetic changes and adult size. The work has been published in Science and has shown how basic research can lead to practical policy discussions. Jørgensen was head-hunted in 2005 to go to the University of California in Santa Cruz, but he has opted to stay in Bergen and to be a part of the new research group team in, [Evofish](#).

Ethical Guidelines for the gifts and publications

The Board of UiB has set guidelines relating to gifts. English-speakers can find some information on this (p17) and other ethical issues [here](#). [Norwegian government site](#).

Good practice for authorship of research papers means that all authors shall have contributed directly to at least two of the following:

- The concept or design of the research
- Data collection or data work-up
- Data analysis or interpretation
- Writing up of significant portion of manuscript

All authors are responsible for thoroughly reading the final manuscript and being capable of understanding at least in a general way all the research involved.

More information can be found at the Norwegian ethics committee's [web site](#) – [English pages](#) – [Vancouver convention](#).

Be active! Enjoy the outdoors!

IFriluft is arranging training hikes to help prepare for the 7-mountains hike in May. The first training hike is over Landåsfjellet Sunday 9 March, starting at the XY gas station on Natlandsveien. There will be six more training tours led by Randulf Valle who is known for having hiked the length of New Zealand. See the iFriluft web site for more information. www.ifriluft.no

Siste nytt fra BIO

Etikk og publisering

Den nasjonale forskningsetiske komité for naturvitenskap og teknologi (NENT) utga i september 2007 *Forskningsetiske retningslinjer for naturvitenskap og teknologi*. Denne publikasjonen er vel verd å studere, og den kan [lastes ned som pdf-fil](#). Her skal jeg gjengi ett av de 24 punktene, det som angir etiske regler for forfatter- og medforfatterskap. Vi skal både legge vekt på å ta med dem som har rett til det som medforfattere og å utelate dem som ikke har rett til det. Legg merke til at det skal ganske mye til for å ha rett til å være medforfatter. Det er slett ikke nok å ha skaffet pengene, eller skaffet materialet, eller gjort en analyse. Det er uetisk å kreve medforfatterskap utover de vilkårene som dette regelverket nevner. Paragraf 8 i disse forskningsetiske retningslinjer skal så klart være førende for publisering ved BIO, men det kan fort reises spørsmål om hvordan disse korte tekstene skal forstås og praktiseres. Det bør være tema for er møte i forskningsgruppa.

8. Forskeren skal respektere andre forskeres bidrag og følge standarder for forfatterskap og samarbeid.

Forskeren skal følge god publiseringspraksis. Æresforfatterskap er uakseptabelt.

Rettmessig forfatterskap oppfattes som definert ved tre kriterier*:

a) Alle skal ha gitt et betydelig direkte akademisk bidrag til i det minste to av de fire komponenter i et typisk forskningsprosjekt:

- i Konsept **eller** design
- ii Datainnsamling **og** bearbeidelse av data
- iii Analyse **og** tolkning av data
- iv Skriftlig utforming av substansielle deler av arbeidet

b) For det andre skal alle kritisk ha gjennomgått ulike utkast og godkjenne den siste versjonen.

c) For det tredje skal alle være i stand til å forsvare arbeidet i sin helhet (om enn ikke nødvendigvis alle tekniske detaljer).

God publiseringspraksis innebærer at:

a) Forskeren oppgir alle kilder og respekterer andres originale bidrag ved henvisning.

b) Forskeren avklarer individuelle ansvarsforhold i gruppearbeid og avklarer regler for medforfatterskap. Medarbeidere som har bidratt vesentlig til arbeidet, skal ikke utelates som medforfattere.

c) Forskeren respekterer andres rett til å disponere egne data til egen forskning innenfor en rimelig tid (som vanligvis er 1–2 år). Når vedkommende ikke gjør bruk av disse data innen den tid, kan de brukes til annen forskning med henvisning til kilden.

d) Forskeren som fagfelle følger følgende regler:

- i) forskeren skal trekke seg som sakkyndig (reviewer) hvis hun eller han har vært i sterk konflikt med vedkommende forfatter, eller står i en direkte samarbeids- eller konkurranserelasjon med forfatteren.
- ii) Forskeren skal tilkjenne begrensningene i sin kompetanse der det er nødvendig.

Hilsen Jarl Giske

* Se <http://www.britisoc.co.uk/publications/20>. Det er også vanlig å vise til Vancouver-konvensjonen for retningslinjer om forfatterskap, <http://www.icmje.org>.

Christian Jørgensen bidro til nytt fagfelt og vant Meltzer-pris

Christian Jørgensen har vunnet Meltzer-prisen for yngre fremragende forskere. BIO gratulerer!

Gjennom sin PhD og sitt postdoc-prosjekt ved Institutt for biologi har Christian Jørgensen, bidratt til å etablere et nytt fagfelt ved UiB innen fiskeevolusjon.

Forskningen sin viser at intensivt fiske ikke bare påvirker kortsiktige variasjoner i fiskepopulasjoner, men også gir langsiktige effekter i form av endret genetikk og voksen størrelse. Funnene ble i fjor presentert i det anerkjente tidsskriftet Sciences policy forum, hvor grunnforskning oversettes til praktiske politiske spørsmål.

Allerede i 2005 fikk Jørgensen en såkalt "kallelse" til en postdoc-stilling ved University of California

Santa Cruz, USA av en ledende evolusjonsbiolog. Jørgensen valgte likevel å bli ved UiB for å bidra til å etablere den nye forskningsgruppen, [EvoFish](#). Les artikkelen i [På Høyden](#)

Are Nylund: versting-virus i sild

Norsk sild er berar av den mest frykta varianten av vhs-virus, viser analysar gjort av professor **Are Nylund**. Han meiner funnet må føre til ny kurs i kampen mot smittespreiing. Les mer i [Sunnmørsposten](#) ..

Endrer ikke Mattilsynets holdning: Funnet av Egtvedt-viruset (VHS type 1) i vill sild påvirker ikke Mattilsynets oppfatning av hvordan denne sykdommen skal forvaltes, sier regiondirektør Bjørn Røthe Knudtsen. Han kjente ikke til funnet da Kyst.no konfronterte ham med det, men sier at han er ikke spesielt overrasket.

- Vi har lenge kjent til at bakterier og virus fra fiskesykdommer i oppdrett også finnes hos ville bestander av fisk, der de ofte opptrer noe annerledes. Denne påvisningen av type 1 i vill sild endrer verken forvaltningsgrunnlaget vårt eller det faktum at Fjordlaks må sterkt vurdere den risiko de løper for andre anlegg når de lar fisk med VHS-type 3 stå i sjøen. Ifølge Røthe Knudtsen gir ikke dagens regelverk verken i Norge eller EU grunnlag for å skille de ulike serotypene av VHS. Men han er likevel åpen for en diskusjon om man må vurdere det nå, slik professor Are Nylund krever. Les mer i [kyst.no](#) ..

Denne nyheten har spredt seg som et smittsomt virus til rekke andre medier:

DN: <http://www.dn.no/forsiden/naringsliv/article1327563.ece?jgo=dne&WT.svl=sistenyheter>

NRK: <http://www.nrk.no/nyheter/distrikt/nordland/1.4989430>

E24: <http://e24.no/naeringsliv/article2290078.ece>

Romerikes blad: http://www.rb.no/Innenriks/n_ringsliv/article3386945.ece

Bakterietest: Flest bassilusker på jentedoen

Man kan spørre om man må til månen for å finne mer sterile forhold, men det er ikke Studvest sitt perspektiv:

34 bakterier på dørhåndtaket på guttedoen, 400 på jentedoen. Resultatene var noe overraskende da Studvest utførte en uformell bakterietest på SV-toalettene.

Det ble heldigvis ikke funnet tarmbakterier på verken dørhåndtak eller vaskekran. Slike bakterier kan leve lenge på overflater, og han mener derfor at SV-studentene er renslige mennesker.

– Dette tyder på at folk her er flinke med håndvasken, sier PhD-stipendiaten **Willam Hocking** (t.h.). Les mer i [Studvest](#).

Now available online: An interactive database of Norwegian pollen sites

[Check it out!](#) Each site is located on a map and has details of where it has been published, any radiocarbon dates, a sediment description, and how many pollen spectra were counted. The database can be searched by 'kommune', 'chronozone' (such as Glacial, Boreal, etc), or by author. Sites where macrofossils have been studied are also included. The original card index of sites was compiled by Dagfinn Moe (Bergen Museum); Cathy Jenks (EECRG) created and expanded an electronic version; and Richard Telford (EECRG) designed the web site. The work was funded by Olaf Grolle Olsen's 'legat'.

Siste nytt fra verden rundt oss

Nye regler for mottak av gaver og andre fordeler for ansatte ved UiB

Universitetsstyret vedtok 14.2.”Regler for gaver og andre fordeler for ansatte ved UiB som utfyllende bestemmelser til Etske regler for statstjenesten pkt. 4.5 og 4.6”. Reglene er tatt inn i regelsamlingen og er tilgjengelig på følgende adresse: <https://regler.uib.no/regelsamling/show.do?id=143>

Bergen Museum will be open Easter week!

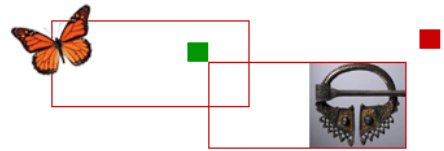
Monday: closed (as usual)

Tuesday 18. March and Wednesday 19. March: open: 10 a.m.- 3 p.m.

THURSDAY 20. March, Skjærtorsdag: NB! open: 11 a.m. - 4 p.m.

Closed from Friday, March 21st and will reopen again on Tuesday March 25th!

Admission: Adults 40 nok; Retired: 20 nok; UiB employees, all children and students are free. Ticket includes both Natural History Museum, Muséplass 3 and Cultural History Museum, Haakon Shetelig's plass 10 [more information](#)

Archeology Day at Bergen Museum

Sunday: March 9th is Archeology Day at the Cultural History Museum, Haakon Shetelig's plass 10, near the Maritime Museum! 11 a.m.- 3:30 p.m. Children can dig after hidden treasures, work with flint, practice with bows and arrows, etc.

See the newspaper ad on Saturday for more info!

Free entry for everyone into the Cultural History Museum! [Learn more](#)

UiB Flow Cytometry Core Facility

The Facility has a new [web site](#). There is also a new fee structure for using the Facility. [More information](#).

Vil kjønnskvotere professorer

Forskningsminister Tora Aasland vil øremerke stillinger for å få flere kvinnelige realfagsprofessorer.

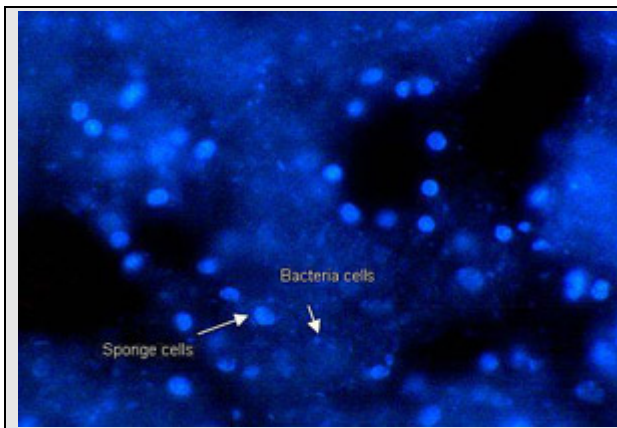
[Les mer i BT](#)

Ledige stillinger for biologer

Sjekk oversikten på [jobbnor](#)!

Frist	Stilling
10.03	Sars Centre: Stipendiat innan “Chordate Developmental Cell Cycle Regulation”
11.03	BIO: 2 stillingar som stipendiat i tropisk økologi og biogeografi
11.03	BIO: Stipendiat i økologi/miljø-biogeografi (3 år)
11.03	BIO: Stipendiat i populasjonsøkologi (3 år)
11.03	BIO: Stipendiat i samfunnsøkologi (3 år)
13.03	PhD Studentship the British Antarctic Survey in Cambridge
14.03	prosjektleder at Christian Michelsens Institute
14.03	Nofima, Bergen: 2 forskere innen separasjonsteknologi og fôrutvikling
15.03	Havforskningsinstituttet: Stipendiat - Bioinformatikk
16.03	Sars Centre: PhD position in Chordate Developmental Cell Cycle Regulation
19.03	BIO: Stipendiat i anvend og industriell biologi
25.03	vitenskapelige eksperter til Vitenskapskomiteen for mattrygghet
25.03	BIO/Senter for geobiologi: forskar i marin zoologi (invertebrater)
26.03	BIO: Postdoktor i marin mikrobiell økologi
30.03	Post-doc fellowships in Canada - guidelines - letter of recommendation - application
01.04	Høgskolen i Bodø: Professor/professorstipendiat i marin økologi
01.06	(start date) Post-Doctoral Scholar , Bermuda Institute of Ocean Sciences
15.04	three-month fellowships for scientists, technicians, PhDs and Post Doctoral Fellows
14.09	Ass. Professor of Aquatic Animal Health , Dept of Med. & Epid., Sch. of Vet. Med., UC Davis

Ukens bilde

Title: A world of bacterial symbionts on the sponge *Geodia barretti*.

Date / photographer: Sofia Fortunato (BIO) and Friederikke Hoffman (MPI, Bremen), January 2008.

Description: DAPI staining of nuclei of sponge cells and all sponge-associated bacteria. This picture was taken during my studying trip to Max Plank Institute for Marine Microbiology in Bremen; January 2008. Sulfate reducing and sulfide oxidizing bacteria in the sponge *Geodia barretti*.

You are invited to submit photos (electronically!) for "Ukens bilde". Please include a very short description and credit information. Picture can be of researchers / students in action, technology, organisms, field sites ... Please send your pictures to [Elinor Bartle](mailto:Elinor.Bartle) (preferable format jpg, gif; size around 300px sq; saved for web - under 60kb).

Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter

MarinERA Joint Call (MarinERA)

MarinERA aims to network with its partner organizations to develop a durable collaboration in research funding, thereby creating added value in high quality marine research across national boundaries. Søknadsfrist: 16.04.2008 kl 12:00 [Les mer](#)

Nye doktorgrader

Prøveforelesning, selvvalgt emne, Ingjerd Opstad

Cand.real. INGEGJERD OPSTAD vil holde følgende prøveforelesning over selvvalgt emne for den filosofiske doktorgrad:

"Formulert før fra starten. Er det mulig for kaldtvannsfisk?"

Tid og sted: mandag 10. mars, 12.15, Seminarrom 328 C1, Institutt for biologi, HIB

Alle interesserte er velkommen!

Prøveforelesning, oppgitt emne, Ingjerd Opstad

Cand.real. INGEGJERD OPSTAD vil holde følgende prøveforelesning over oppgitt emne for den filosofiske doktorgrad:

"Dagens kunnskapsstatus for en-kjønned fisk i akvakultur - metoder brukt for å oppnå dette og potensielle strategier for å sikre kun hunnfisk i flatfiskoppdrett."

Tid og sted: 10. mars, 13:30, Seminarrom 328 C1, Institutt for biologi, HIB

Alle interesserte er velkommen!

Ingjerd Opstad: tidlige livsstadier hos marin fisk

Ingjerd Opstad disputerer den 11. mars 2008 for dr.philos.- graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen: "Effects of water movement, salinity, intestinal maturation and feed type on survival and development in the intensive production of cold-water marine fish."

Doktorgraden består av åtte arbeider som alle er utført ved Havforskningsinstituttet, Forskningsstasjonen Austevoll på tidlige livsstadier av henholdsvis kveite, torsk og hyse. Arbeidene er utført for å forstå sammenhengen mellom miljøfaktorer, førtyper og utviklingsstadier i den hensikt å øke overlevelse, vekst og yngelkvalitet. [Les mer..](#)

Prøveforelesning, oppgitt emne, Børge Kristoffersen

Børge Andre Kristoffersen holder prøveforelesning over oppgitt emne for PhD graden.

Tittel: "Mechanisms of fertilisation in fishes"

Bedømmelseskomite: Førsteamanuensis Anne Christine Utne Palm, Professor Arne Johannessen og

Professor Ian Mayer

Tid og sted: torsdag 13. mars, 10:15, Seminarrom 328 C1, Institutt for biologi, HIB.

Alle interesserte er velkommen!

Info fra studieseksjonen

Forespørsel fra Senter for farmasi om masteroppgaver for farmasistudenter

Farmasistudentene ved UiB skal gjennomføre en mastergradsoppgave på 45 studiepoeng (jfr. vedlagt studieplan). Studentene på kull 2005 vil starte arbeidet med mastergradsoppgave og studieretningspensum i august 2009. Disse studentene skal ha valgt oppgave og inngått avtale om veiledning innen 1. april 2009.

I tillegg til mastergradsoppgaven skal studentene gjennomføre et studieretningspensum på 15 studiepoeng. Mastergradsoppgaven og teoretisk pensum skal godkjennes av programstyret for farmasi. Dersom instituttet har pågående eller planlagte forskningsprosjekter som kan være aktuelle for mastergradsstudenter i farmasi ønsker vi at veileder utarbeider sammendrag for aktuelle prosjekter på ½-1 side og sender dette til post@farmasi.uib.no innen **1. april 2008**.

Sammendraget skal inneholde:

- Prosjektets/oppgavens tittel/arbeidstitel.
- Navn på veileder(e) og veileder(e)s arbeidssted/hvor oppgaven skal utføres, adresse, tlf nr. og e-post adresse til veileder/kontaktperson. Alle oppgaver skal ha minst en UiB-ansatt (intern) veileder.
- Kort sammendrag av prosjektets problemstilling, målsetning for oppgaven og informasjon om hvilke forskningsmetoder som er aktuelle i prosjektet. Det skal framgå hvorfor oppgaven vurderes som aktuell for mastergradsstudenter i farmasi.
- Eventuelt informasjon om hvilke studieretningsemner som er aktuelle i oppgaven.

Senter for farmasi vil distribuere oppgaveforslagene til studentene. I perioden

april - mai vil fagmiljøene få anledning til å presentere sine fagområder/prosjekter til studentene.

Kontaktperson for faglige spørsmål: Svein Haavik tlf. 55 58 34 87 / 411 20 797.

Kontakt for administrative spørsmål: post@farmasi.uib.no, tlf: 55 58 29 99/ 55 58 82 44

Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier

Second Symposium on "The Ocean in a High-CO2 World"

Monaco on Oct. 6-9, 2008. Space is limited. See [web site](#) for registration and abstract submissions

I aktivitet! iFriluft!

iFriluft arrangerer treningsturer for å komme i bedre form til 7-fjellsturen. Første tur ut er over Landåsfjellet førstkommande søndag kl. 10 med start fra XY-stasjonen på Nattlandsveien. Videre følger seks flere turer samt et foredrag med Randulf Valle, som har gått New Zealand på langs, se www.ifriluft.no for mer info.

Nor-Fishing Technology Conference 2008

In 2006 the first Nor-Fishing Technology Conference was arranged in conjunction to Nor-Fishing, and this year we intend to arrange the second conference on August 11-12. [More information](#)

Larval 2008 symposium

6 to 11 July 2008 in Lisbon, Portugal. Information on the event together with the registration form and guidelines for abstract submission on [conference web site](#).

There will be a small monetary prize, sponsored by SPARTEL, for the best student communication.

Student registration fee until 31 March 2008 is only 175 €! [Register today](#)

Summer school: modern methods for ecosystem modelling

In June-July there will be a summer school on ecosystem modelling in Oban, Scotland.

It is funded by the EU network of excellence EUR-OCEANS. Apply before 30 April.

From this link you can reach the announcement as well as the summer school web page:
http://www.eur-oceans.eu/document/index.php?num_information=700

Kristineberg biodiversity summer course 2008

Please find attached the [information material](#) for our annual biodiversity summer course in Kristineberg. The course is open to phd-students and post-docs, and the course fee is covered by the [Marine Genomics Network](#). [Application](#) deadline 19 May.

With best regards Matthias Obst, Göteborg University, Sven Lovén Centre for Marine Sciences

Email: matthias.obst@zool.gu.se Homepage <http://www.kmf.kva.se/users/matthiasobst/index.htm>

Nye artikler

Har du en artikkel, kapittel eller bok som ikke har stått her? Du kan sende bibliografi og abstract (helst i Word-format, helst ikke pdf av hele artikkelen!) til Jarl så snart du har sidetall.

Kathy Willis: overlevelse i nordlige refugier i istida: genetikk eller tilfeldigheter?

Bhagwat, S.A. & Willis, K.J. 2008. Species persistence in northerly glacial refugia of Europe: a matter of chance or biogeographical trait? *Journal of Biogeography* 35: 464-482. doi: 10.1111/j.1365-2699.2007.01861.x

Abstract: The southern European peninsulas (Iberian, Italian and Balkan) are considered to have been refugia for many European species of plants and animals during the climatic extremes of the Pleistocene ice ages. A number of recent studies (fossil and genetic), however, have provided evidence for full-glacial survival of some species beyond these peninsulas. Here we explore the biogeographical traits of these species, and ask whether they possessed certain characteristics that enabled them to persist in more northerly refugia.

Aage Paus: klima i nord-Russland for inntil 90.000 år siden

Henriksen, M., Mangerud, J., Matiouchkov, A., Murray, A. S., Paus, A. & Svendsen, J. I. (2008).

Intriguing climatic shifts in a 90 kyr old lake record from northern Russia. *Boreas*, 37: 20–37.

Abstract: A 22m long sediment core from Lake Yamozero on the Timan Ridge in northern Russia has provided evidence of intriguing climatic shifts during the last glacial cycle. An overall shallowing of the lake is reflected in the lower part of the cores, where pollen indicates a transition from glacial steppe vegetation to interstadial shrub-tundra. These beds are capped by a well-defined layer of compact clay deposited in relatively deep water, where pollen shows surrounding spruce forests and warmer-than-present summer temperatures. The most conservative interpretation is that this unit represents the last interglacial period. However, a series of Optical Stimulated Luminescence (OSL) dates suggests that it corresponds with the Early Weichselian Odderade interstadial (MIS 5a). This would imply that the Odderade interstadial was just as warm as a normal interglacial in this continental part of northern Europe. If correct, then pollen analysis, as a correlation tool, is less straightforward and the definition of an interglacial is more complex than previously thought. We discuss the validity and possible systematic errors of the OSL dates on which this age model is based, but conclude they really indicate a MIS 5a age for the warm period. Above the clay is an unconformity, most likely reflecting a period of subaerial exposure implying dry conditions. Deposition of silt under fluctuating cold climates in the Middle Weichselian continued until a second gap in the record at c. 40 kyr BP. The lake basin started to fill up again around 18 kyr BP.